

Côn Đảo – hành trình đầu tiên, kỷ ức trọn đời của mẹ con tôi

Chuyến đi đến Côn Đảo lần đầu tiên của mẹ con tôi không chỉ là một hành trình khám phá, mà còn là một dấu mốc đầy ý nghĩa trong cuộc đời. Nhờ sự quan tâm và tổ chức chu đáo của chi bộ trường THPT Bình An, chúng tôi có cơ hội đặt chân đến vùng đất thiêng liêng – nơi ghi dấu biết bao trang sử hào hùng của dân tộc. Ngay từ khi chuẩn bị cho chuyến đi, trong lòng tôi đã dâng lên niềm háo hức xen lẫn xúc động, còn mẹ tôi – người lần đầu được đi xa đến vậy – thì không giấu được niềm vui ánh lên trong từng ánh mắt, nụ cười. Đó không đơn thuần là một chuyến tham quan, mà là hành trình của yêu thương, của sự tri ân và của những cảm nhận sâu sắc về lịch sử. Và với mẹ con tôi, chuyến đi ấy đã mở ra những kỷ ức đẹp đẽ, thiêng liêng mà có lẽ suốt đời không thể nào quên.

Bắt đầu từ một khoảnh khắc thật đặc biệt – khi chiếc xe lăn bánh lúc 3 giờ sáng.

Thành phố khi ấy vẫn còn chìm trong giấc ngủ, những con đường quen thuộc bỗng trở nên vắng lặng đến lạ. Ánh đèn vàng trải dài, hắt xuống mặt đường những vệt sáng mờ ảo, như dẫn lối cho hành trình đầy mong đợi phía trước. Mẹ tôi ngồi bên cạnh, khoác chiếc áo ấm mỏng, ánh mắt vừa háo hức vừa hồi hộp. Đây là lần đầu tiên mẹ đi xa như thế, lại còn là chuyến đi ra đảo – nơi mà trước giờ mẹ chỉ từng nghe qua câu chuyện và sách báo. Tôi quay sang hỏi nhỏ: “Mẹ có mệt không?” Mẹ chỉ mỉm cười, lắc đầu: “Không, mẹ thấy vui lắm... không ngủ được luôn.”

Chiếc xe cứ thế lăn bánh trong màn đêm tĩnh mịch. Thịnh thoảng, vài ánh đèn xe vụt qua, vài hàng quán ven đường còn le lói ánh sáng. Không gian yên tĩnh khiến lòng người cũng trở nên lắng lại. Tôi nhìn ra ngoài cửa kính, rồi lại nhìn sang mẹ – chợt thấy chuyến đi này không chỉ là một hành trình xa, mà còn là một món quà ý nghĩa dành cho mẹ nhân ngày 8/3. Khoảng thời gian 3 giờ sáng ấy, tuy ngắn ngủi nhưng lại trở thành một kỷ ức thật đẹp. Đó là khoảnh khắc khởi đầu – nơi chứa đựng sự háo hức, niềm vui và cả những mong chờ giản dị của hai mẹ con trước khi đặt chân đến vùng đất thiêng liêng phía trước.

Cảm giác của mẹ khi lần đầu tiên được lên tàu ra Côn Đảo không chỉ là niềm vui đơn thuần, mà là một niềm hạnh phúc vừa rụt rè, vừa vỡ òa sau bao năm tháng chờ đợi. Mẹ đứng trước con tàu lớn, ánh mắt vừa ngỡ ngàng vừa rạng rỡ. Đôi tay quen với công việc lam lũ nay lại nắm chặt lan can, như sợ mọi thứ chỉ là một giấc mơ. Khi bước chân lên tàu, mẹ đi chậm, cẩn thận, nhưng khóe môi đã nở một nụ cười không giấu được niềm vui.

Khi tàu bắt đầu rời bến, mẹ khẽ nghiêng người nhìn ra phía biển. Sóng vỗ dập dềnh, nước xanh trải dài đến tận chân trời. Mẹ reo lên khe khẽ: “Đẹp quá con ơi!” – câu nói giản dị mà chứa đựng cả sự háo hức như một đứa trẻ lần đầu được đi xa. Có lúc tàu chòng chành, mẹ hơi lo, tay bám chặt hơn. Nhưng rồi chỉ một lát sau, mẹ lại mỉm cười, ánh mắt sáng lên: “Hơi sợ mà vui quá!” Cái vui của mẹ là vậy – không ồn ào, không phô bày, mà lặng lẽ lan tỏa trong từng cử chỉ, từng ánh nhìn.

Gió biển thổi mạnh, làm tóc mẹ bay nhẹ. Mẹ đứng lặng nhìn ra xa, nơi trời và biển hòa làm một. Trong ánh mắt ấy, không chỉ có sự thích thú, mà còn là niềm xúc động sâu xa – như thể một ước mơ rất lâu rồi, hôm nay mới thành hiện thực. Niềm vui của mẹ không nằm ở chuyến tàu hay điểm đến Côn Đảo, mà nằm ở cảm giác được bước ra khỏi những giới hạn quen thuộc của cuộc đời mình. Đó là niềm vui của một người lần đầu được sống cho chính mình, được trải nghiệm thế giới rộng lớn hơn ngoài những lo toan thường nhật. Và có lẽ, điều đẹp nhất chính là khi tôi nhận ra: chỉ một chuyến đi nhỏ thôi, cũng đủ làm ánh mắt mẹ sáng lên như chưa từng có.



Khoảng thời gian 3 giờ sáng ấy, tuy ngắn ngủi nhưng lại trở thành một kỷ ức thật đẹp. Đó là khoảnh khắc khởi đầu – nơi chứa đựng sự háo hức, niềm vui và cả những mong chờ giản dị của hai mẹ con trước khi đặt chân đến vùng đất thiêng liêng phía trước. Tàu cập bến mẹ tôi cứ nắm chặt tay tôi như một đứa trẻ. Mẹ bảo: “Lần đầu tiên trong đời mẹ được đi tàu, lại còn ra tận đảo xa thế này.” Tôi nhìn mẹ, thấy trong ánh mắt ấy vừa có sự háo hức, vừa có chút ngỡ ngàng, và cả niềm vui lấp lánh mà lâu rồi tôi mới thấy.

Điểm đến đầu tiên của mẹ con tôi trong hành trình ra Côn Đảo là chùa Vân Sơn Tự – một ngôi chùa thanh tịnh nép mình trên sườn núi, hướng tầm nhìn ra biển trời bao la. Con đường dẫn lên chùa quanh co với những bậc đá xếp dài, hai bên là hàng cây xanh rì rào trong gió biển. Mẹ tôi bước chậm, nhưng ánh mắt lại ánh lên niềm háo hức như một đứa trẻ lần đầu được đi xa. Lên đến nơi, không gian như lắng lại. Tiếng chuông chùa ngân nga hòa cùng tiếng sóng biển xa xa, tạo nên một bản giao hưởng dịu dàng của thiên nhiên và tâm linh. Mẹ đứng lặng hồi lâu trước sân chùa, mắt hướng ra phía biển rộng. Tôi biết, trong khoảnh khắc ấy, mẹ không chỉ đang ngắm cảnh, mà còn đang gửi gắm những nỗi niềm, những mong ước bình dị cho gia đình. Chúng tôi thắp nén nhang, thành tâm cầu nguyện. Bàn tay mẹ run run chấp lại, gương mặt hiền từ trở nên trầm lắng hơn bao giờ hết. Tôi chợt nhận ra, chuyến đi này không chỉ là một chuyến du lịch, mà còn là hành trình của sự tri ân, của những ước mong bình yên.

Rời chùa, mẹ vẫn còn ngoái lại nhìn nhiều lần. Mẹ nói khẽ, giọng đầy xúc động: “Đẹp quá con ạ, vừa yên bình vừa thiêng liêng... mẹ thấy lòng nhẹ hẳn.” Tôi mỉm cười, nắm lấy tay mẹ, cảm nhận rõ niềm vui giản dị mà sâu sắc lan tỏa trong từng bước chân. Có lẽ, chùa Vân Sơn Tự không chỉ là điểm đến đầu tiên, mà còn là nơi mở ra một hành trình đầy ý nghĩa – nơi mẹ tôi thực sự cảm nhận được niềm hạnh phúc khi được đi, được thấy, và được sống trọn vẹn trong từng khoảnh khắc.



Đến với Miếu Bà– Nỗi đau của một Người Mẹ vượt qua cả thời gian - ngôi miếu nhỏ, khói hương mỏng nhưng đứng ở đó, tôi nghe trong gió như có tiếng khóc của một người mẹ vẫn chưa thôi tìm con. Người ta nói đất Côn Đảo linh thiêng là vì có quá nhiều nỗi đau chưa tan. Tôi tin điều đó - Bởi vì đứng ở bất cứ đâu trên hòn đảo này, người ta cũng cảm nhận được một thứ gì

đó vô hình đang chạm vào vai mình, nhẹ thôi nhưng đủ để nhắc: "*Đừng quên, đừng bao giờ quên.*"



Hành trình của mẹ con tôi ở Côn Đảo trở nên lắng đọng hơn khi đặt chân đến Nghĩa trang Hàng Dương – nơi yên nghỉ của hàng nghìn chiến sĩ cách mạng đã ngã xuống vì độc lập dân tộc. Con đường dẫn vào nghĩa trang rợp bóng cây, không gian tĩnh lặng đến mức mỗi bước chân như chậm lại, nhường chỗ cho sự thành kính và biết ơn dâng lên trong lòng. Mẹ tôi nắm chặt tay tôi, ánh mắt trầm xuống. Chưa cần nói gì, tôi cũng hiểu trong lòng mẹ đang dâng lên bao cảm xúc. Những hàng mộ trắng xếp ngay ngắn, trải dài trong không gian rộng lớn, như nhắc nhở về một thời kỳ lịch sử đầy gian khổ nhưng cũng rất đỗi hào hùng.

Chúng tôi dừng lại lâu nhất trước ***phần mộ của Võ Thị Sáu***. Ngôi mộ lúc nào cũng có hoa tươi và hương khói nghi ngút. Mẹ tôi nhẹ nhàng thấp nén nhang, đôi tay run run chấp lại. Tôi nhìn thấy trong ánh mắt mẹ là niềm xúc động sâu sắc, xen lẫn sự kính phục. Mẹ khẽ nói: “Mới 18-19 tuổi mà người ta đã dũng cảm đến vậy...”. Câu nói của mẹ khiến tôi lặng người. Giữa không gian linh thiêng ấy, tôi cảm nhận rõ hơn bao giờ hết giá trị của hòa bình hôm nay. Những câu chuyện lịch sử từng học trên lớp bỗng trở nên sống động, gần gũi và đầy ám ảnh.

Chúng tôi đứng rất lâu bên mộ chị Sáu. Gió từ biển thổi nhẹ, làm lay động những dải băng trắng trên vòng hoa, như lời thì thầm của quá khứ vọng về. Mẹ tôi khẽ lau nước mắt, nhưng đó không



phải là nỗi buồn, mà là sự xúc động và biết ơn.

Rời Nghĩa trang Hàng Dương, mẹ vẫn im lặng hồi lâu. Tôi biết, nơi đây đã để lại trong lòng mẹ một dấu ấn không thể phai – không chỉ là sự thiêng liêng, mà còn là niềm tự hào và lòng biết ơn sâu sắc đối với những con người đã hy sinh cho đất nước. Chuyến đi ấy, với mẹ con tôi, không chỉ là một hành trình khám phá, mà còn là một bài học sống động về lịch sử, về lòng yêu nước – được cảm nhận bằng cả trái tim.



Sáng ngày thứ 2 Hành trình của mẹ con tôi ở Côn Đảo tiếp tục với những điểm đến khiến lòng người không khỏi lặng đi: **Nhà tù Côn Đảo, Bảo tàng Côn Đảo và Chuồng Cọp Côn Đảo**. Ba nơi, ba không gian, nhưng cùng kể chung một câu chuyện về quá khứ đau thương mà hào hùng của dân tộc.

Bước vào Nhà tù Côn Đảo, tôi cảm nhận rõ cái lạnh của những bức tường đá dày và không khí ngột ngạt như vẫn còn vương lại từ hàng chục năm trước. Những phòng giam chật hẹp, những cùm sắt nặng nề nằm im lìm, nhưng dường như vẫn kể lại bao câu chuyện về sự tra tấn và chịu đựng. Mẹ tôi đi rất chậm, ánh mắt không rời khỏi những hiện vật trước mắt. Có lúc mẹ dừng lại, đưa tay chạm nhẹ vào song sắt, rồi khẽ lắc đầu, như không tin nổi con người có thể sống trong hoàn cảnh khắc nghiệt đến vậy. Rời nhà tù, mẹ con tôi đến Bảo tàng Côn Đảo. Nếu như nhà tù mang đến cảm giác trực diện của nỗi đau, thì **bảo tàng** lại giúp chúng tôi hiểu sâu hơn về



nguyên nhân, về những con người và câu chuyện phía sau. Những bức ảnh, những trang tư liệu, những kỷ vật nhỏ bé nhưng chất chứa biết bao ý nghĩa. Mẹ tôi đứng thật lâu trước một bức ảnh chụp những người tù chính trị, giọng trầm xuống: “Họ trẻ quá... mà đã phải hy sinh cả tuổi xuân.” Tôi nhìn theo ánh mắt mẹ, lòng dâng lên niềm xúc động khó tả.

Điểm dừng chân ám ảnh nhất có lẽ là Chuồng Cọp Côn Đảo. Những phòng giam không mái, chỉ có song sắt phía trên, ánh nắng chiếu thẳng xuống nền xi măng nóng bỏng. Không gian chật hẹp, tù túng đến nghẹt thở. Tôi đứng đó, tưởng tượng cảnh những người tù bị phơi mình dưới nắng, bị xiềng xích, bị tra tấn... mà không khỏi rùng mình. Mẹ tôi siết chặt tay tôi, giọng nghẹn lại: “Không biết họ đã kiên cường đến mức nào mới vượt qua được...”. Có những khoảnh khắc, cả hai mẹ con chỉ im lặng. Sự im lặng ấy không phải vì không có gì để nói, mà vì mọi cảm xúc đã dâng đầy, không thể diễn tả thành lời. Giữa những bức tường lạnh lẽo ấy, tôi lại cảm nhận rõ ràng nhất hơi ấm của ý chí con người – càng bị dồn ép, họ càng kiên cường, bất khuất.





Rời khỏi những nơi ấy, mẹ tôi thở dài, nhưng ánh mắt lại sáng lên một niềm tin: “Mình phải sống tốt hơn, con ạ... để không phụ những gì họ đã hy sinh.” Tôi gật đầu. Chuyến đi này, với mẹ con tôi, không chỉ là hành trình tham quan, mà là một bài học sâu sắc về lịch sử, về lòng yêu nước và về giá trị của tự do – những điều mà có lẽ chỉ khi tận mắt chứng kiến, con người ta mới thật sự thấu hiểu.

Khép lại hành trình về với Côn Đảo, trong lòng mẹ con tôi vẫn còn nguyên vẹn những dư âm khó quên. Từ những giây phút lắng đọng nơi nghĩa trang, những ám ảnh tại nhà tù, chuồng cọp, đến những hiểu biết sâu sắc khi bước chân vào bảo tàng – tất cả đã hòa quyện thành một chuyến đi không chỉ để “đến”, mà còn để “hiểu” và “cảm”. Mẹ tôi nói, đây là chuyến đi ý nghĩa nhất trong cuộc đời mẹ. Không phải vì cảnh đẹp, mà bởi những giá trị thiêng liêng mà nơi này mang lại. Tôi nhìn mẹ, thấy rõ niềm xúc động vẫn còn đọng lại trong ánh mắt – một niềm biết ơn, một sự trân trọng đối với quá khứ và hiện tại. Chuyến đi ấy, mẹ con tôi sẽ không bao giờ quên.

Chúng tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến chi bộ nhà trường THPT Bình An– những người đã tạo điều kiện, tổ chức và mang đến cho chúng tôi một hành trình đầy ý nghĩa. Không chỉ là một chuyến tham quan, đó còn là bài học sống động về lịch sử, là dịp để mỗi người nhìn lại, suy ngẫm và thêm yêu quê hương, đất nước.

Côn Đảo – nơi kết thúc một chuyến đi, nhưng lại mở ra trong lòng mẹ con tôi những cảm xúc và nhận thức mới. Và hơn hết, đó là hành trang tinh thần quý giá sẽ theo chúng tôi mãi về sau.